

Wurggreep van banken op de maatschappij

V.Mischenko

Dat het huidige financiële stelsel op de schop moet worden met deze crisis voor steeds meer mensen duidelijk. De politiek gaat zich er post factum ook mee bemoeien, maar verder dan het nadoen van de Zimbabwaanse centrale bank komt het niet. Door moeizaam inzicht in de complexe en voor de buitenwereld versluierde financiële mechanismen worden vele belangrijke risico's in het huidige stelsel niet gezien. Hierdoor gaan de voorgestelde crisismaatregelen in het gunstigste scenario zinloos en geldverslindend uitpakken, en zelfs desastreus in wat slechtere scenario's. De geschiedenis bewijst het elke keer opnieuw: Zolang je de voor de maatschappij belangrijke dingen door een groep van uitverkorenen, die bovendien ook eigen spelregels mag bepalen, laat doen, gaat het de verkeerde kant op.

Het is op dit moment zeer belangrijk dat de gevaren van het bankmonopolie op de vele voor de maatschappij belangrijke dingen worden onderkend en dat de risico's hiervan in kaart worden gebracht.

In dit betoog gaat het over de urgentie van het afschaffen van het monopolie van banken op het betalingsverkeer en de geldcreatie, redenerend vanuit de kosten- en risicoanalyse.

Omdat het betalingsverkeer door banken gemonopoliseerd is, kan een abrupte of geregisseerde bankcrisis ook een crisis in het betalingsverkeer veroorzaken die tot de complete stilstand van de economie kan leiden.

Demonopolisering van het betalingsverkeer, dat wil zeggen een betalingssysteem zonder tussenkomst van banken en bankrekeningen, zal zorgen voor lagere risico's, snellere betalingen en een aanzienlijke daling van de handelstransactiekosten.

Na het betalingsverkeer moet demonopolisering van geldcreatie aan de beurt komen. Niet alleen banken, maar iedereen mag geld creëren en er mee betalen, uitlenen, etc. Dit leidt tot één stabiel, mondiaal ruilmiddel, vrij van rente en inflatie en ongevoelig voor manipulatie.

Vervolgens gaan we het "tovermiddel" dat Toezicht heet ontleden, en analyseren we de acute gevaren van het bankmonopolie op vele belangrijke maatschappelijke processen en de kosten die hiermee gepaard gaan. Op basis van deze analyse worden spoedeisende maatregelen voorgesteld.

Toezicht! Banken lachen de wereld in zijn gezicht uit!

"Toezicht" blijkt over de hele wereld een toverwoord te zijn voor het oplossen van de problemen die banken hebben veroorzaakt. Minister Bos hoor je daarover spreken, de Socialistische Partij stelt een 30-stappen -plan op, GroenLinks praat over hetzelfde: Toezicht, Toezicht, Toezicht. De Commissie Financiën van de Tweede Kamer stapt in dezelfde valkuil: MEER TOEZICHT OP DIE BANKEN !

Dit is zeer kortzichtig en bovendien schadelijk. Blijkbaar snapt men niet dat het precies is wat banken nodig hebben om hun positie en hun werkwijze voor de komende decennia weer veilig te kunnen stellen. Ze vragen daar zelf om: "Doe maar wat meer toezicht en laat verder alles zoals het is. En wij doen er nog een schepje bovenop door zelfregulering. Aanpakken van die bonussen mag ook van ons."

Meer toezicht betekent dat ze, wat ze ook uitspoken, altijd terug kunnen vallen op het toezicht en zeggen "het toezicht vond het toch goed". Net als tijdens het Rondetafelgesprek in het kader van de kredietcrisis tussen ceo's van banken en de Commissie Financiën van 2de Kamer. Toen de Commissieleden de vraag stelden: "Maar wacht eens even, niet alleen de Amerikanen, jullie zelf hebben toch die rotte 'primes' ook verpakt en verkocht", kregen ze het antwoord: "Uhm, a-a-a, nee. Ja, we weten het! DNB vond het wel goed zo! Dus we zijn toch onschuldig!"

Op de vraag van de Commissieleden 'en wat nu?', hadden alle heren bankdirecteuren ook een degelijk antwoord: "Strenger toezicht, en liefst Europees i.p.v. nationaal, macht van aandeelhouders inperken (lees 'macht bankdirecteuren onbeperkt maken'), en, oh ja, de Staat moet maar meer geld neerleggen."

Bravo, heren bankdirecteuren, jullie krijgen je zin! En zo simpel ook!

En wie oefent dat spreekwoordelijke toezicht uit? The Federal Reserve? DNB? Commissarissen? Het heet in goed Nederlands: 'De kat op het spek binden.'

De toezichthouder zelf valt onder geen enkele controle, ook niet van de staat. Het heet 'onafhankelijke positie'. Maar de toezichthouder ontleent zijn bestaansrecht aan de banken, heeft directe interesse in de sterke - lees monopolistische - positie van de banken en doet er alles aan om deze club zo gesloten mogelijk te houden.

Wie dat niet gelooft mag zelf voor bank proberen te spelen, of tenminste wat diensten die banken 'eigen' noemen proberen te verlenen. In een mum van tijd word je door de waakhond van banken doodgebeten.

Zolang monopolies bestaan kunnen ze hun invloed uitoefenen op welk toezicht dan ook. En niet alleen op het toezicht, maar ook op het toezicht op het toezicht, en zo verder. Met welke middelen dan ook – en genoeg middelen hebben ze per definitie omdat ze monopolist zijn. Heeft de geschiedenis ons niet geleerd dat elk toezicht op monopolies uiteindelijk faalt? Juist omdat het op den duur een onderdeel van het monopolie wordt, of juist met opzet als een onderdeel van het monopolie gecreëerd wordt. The Federal Reserve, ECB, DNB zijn mooie voorbeelden daarvan, voor de propagandistische zekerheid omringd door een zwerm van familiair academische 'top-economen'.

Zelfregulering? Mensen die daarvoor pleiten snappen helaas weinig van wat ermee gebeurt. Kijk naar de zelfregulerende Basel-2 afspraken van een aantal jaren geleden. Alle drie de pilaren van Basel-2: 1) minimum capital, 2) supervisory review, 3) market discipline, maken samen de kosten van geleend geld veel hoger door de bureaucratie rondom de procedures en beperken de toegang tot kredietfaciliteiten, vóóral voor MKB's, die als motor van de economie worden beschouwd. Maar het ergste van dit alles is dat in tijden van (vermeende) mindere economische vooruitgang de banken snel de kredietverlening inperken omdat hun modellen hogere risico's gaan voorspellen. Dit maakt de vermeende crisis echt en leidt naar nog mindere kredietverlening, en zo verder, totdat de staat met uw belastinggeld ingrijpt.

De resultaten van Basel-2 die door de banken waren geadverteerd beoogden stabielere financiële en commerciële systeem door complexe risicomanagement-eisen. Als werkelijke resultaten van Basel-2 zagen we dat kosten van bankdiensten voor bedrijven flink werden opgeschroefd, dat alle kredietrisico's van banken naar de reële economie werden verschoven, en dat de weg geopend werd naar diepere crisissen / recessies, naar superververijking in de goede tijden en staatshulp (uw en mijn belastinggeld) in slechte tijden.

Wat vond het toezicht hiervan? Het toezicht vond het prima zo, het heet daarom Basel-2 Akkoord, i.e. geaccordeerd door het toezicht.

Het kunnen inschatten van risico's is heel belangrijk voor elke onderneming en zo hoort het ook voor een bank te zijn. Banken hebben nu bewezen dat ze er niks van kunnen of willen bakken. Nu gebeurt dat helaas met de buitenwereld ook. Niemand wil het belangrijkste risico inzien, namelijk dat alle risico's voor de economie op een aantal hele zwakke - weet men nu - plekken zijn geconcentreerd.

Banken zijn, in tegenstelling tot wat mensen verteld wordt, géén ondernemingen meer. Ondernemingen horen risico's te dragen. Dat doen de banken allang niet meer. Ze zijn een unieke uitzondering. "In de jaarverslagen van 2007 was bijvoorbeeld al te zien dat het 'echte' eigen vermogen van de ING slechts 2 procent van het balanstotaal bedroeg ... Bij 'gewone' bedrijven is de verhouding tussen eigen vermogen en het balanstotaal doorgaans minstens 20 procent en bij voorkeur beven de 30 procent. En waarom? Omdat de onderneming anders bij de bank problemen krijgt met de financiering" (EFFECT, 01-2009).

Code maatschappelijk verantwoord bankieren? Dit kan alleen in een echte competitieve economie werken waar bedrijven voor hun toekomst hun best moeten blijven doen. Dit geldt niet voor de banken. Daarom stemmen ze ook hartelijk in met het toezicht op het bonussysteem. Spelen die vervloekte bonussen enige rol? Geenszins. Als het geen bonussen zijn dan zijn het opties of iets anders. Nu, dankzij staatskapitaalinjecties in de banken, blijven bijvoorbeeld de opties van het management van deze gefaalde banken miljoenen waard, zij hebben die bonussen niet eens nodig. Zo krijgen ze weer alles wat zij willen, ongeacht wat het toezicht, minister Bos of de Tweede Kamer hierover denken.

Maar uiteindelijk gaat het niet om dat geld – onze samenleving kan die onnodig belastende kosten nog dragen. Het gaat om echte gevaren voor de samenleving. Zolang het monopolie van banken bestaat, bestaan de gevaren voor de continuïteit van onze samenleving. Onze samenleving, juist omdat die in essentie zo goedhartig is, blijkt niet opgewassen te zijn tegen brute kwaadwillige krachten, en kan de risico's van inzet van deze krachten nog steeds niet goed inschatten.

Nu verkondigt het ene kopstuk luider dan het andere dat de banken een Grote Maatschappelijke Rol spelen. Geen wonder. Stalin en Hitler hebben ook een (te) grote maatschappelijke rol kunnen spelen. Men weet wel waarom, en men kan nu wel duidelijk inzien dat die rol niet bepaald positief was. Waarom denkt de EU, het parlement en de regering, en laten ze ons ook denken, dat de grote maatschappelijke rol van banken per definitie positief is? Raadsel.

Gevaren van het bankmonopolie

De bank van nu is een entiteit waar meerdere tegenstrijdige interesses spelen. In één instituut zijn er te veel activiteiten verenigd die of te weinig met elkaar te maken hebben of direct tegenstrijdig zijn: payment processor vs. woekeraar, geldschepper vs. commerçant, verzekeraar vs. gokker, bewaarder vs. belegger, enzovoort (immense inmenging in de politiek laten we voor het gemak buiten beschouwing). Alleen hierdoor al vormt de bank als instituut een acuut gevaar voor de economie.

Er zijn echter drie belangrijke uitsluitende bevoegdheden die banken in de loop van de laatste honderd jaar met allerlei zuivere en minder zuivere middelen naar zich toe hebben getrokken:

- 1) directe toegang tot geld – alle geldrekeningen, en daarmee giraal geld, zijn in handen van banken.
- 2) regelen van geldstromen – grosso modo lopen alle betalingen via banken.
- 3) creëren van geld – de geldscheppingsfunctie ligt in handen van banken.

In tegenstelling tot de onder het brede publiek heersende gedachte, hebben de banken niet eens het monopolie op kredietverlening, dat hebben ze niet nodig. Sterker nog, het is een mythe dat het de banken zijn die kredieten verstrekken. Bijna alle kredieten in de economie worden door bedrijven aan elkaar verstrekt in de vorm van uitgestelde betalingen. Het aandeel van de banken in de totale kredietverlening is miniem. De ontwikkelingskredieten voor lange-termijn ontwikkeling van business worden door bedrijven rechtstreeks uit de markt gehaald – aandeelhouders - of uit de omzet. Bijna al het geld dat banken als kredieten verstrekken wordt gebruikt om bankdiensten te betalen.

Wel kunnen de banken, zoals vandaag de dag het geval is, de verstopping van kredietverlening veroorzaken. Het heet gijzeling. Wat nu gebeurt is simpelweg de gijzeling van het kredietverkeer. Met de kleinste hefboom – het grootst mogelijke effect. Het is veel erger dan de door iedereen vervloekte en in verhouding bijna onschuldige daden van wereldwijd opererende hedgefondsen.

Het resultaat dat banken met die gijzeling bereiken: herverdeling van gelden uit de reële economie en uit de spaar- en pensioenpotjes van de belastingbetaler richting de banken. Nu mag de werkende economie weer de schade gaan herstellen.

Banken hebben het kunstje goed geleerd blijkbaar.

Maar dit zijn kleinigheidjes in vergelijking met wat de banken met hun bovengenoemde wettelijke monopolies kunnen veroorzaken. Denk nu aan de toegang tot al bestaand geld en het betalingsverkeer dat volledig in handen van de banken ligt.

In de moderne economie is Financial Service niet alleen geld uitlenen, maar de andere veel belangrijker service is geld van A naar B laten stromen. Dat moet in de moderne economie steeds sneller en efficiënter. De bank heeft er geen interesse in om in opdracht van de rekeninghouder diens geld z.s.m. van A naar B te krijgen. De bank wil het geld zo lang mogelijk houden om tegen een leuke prijs uit te kunnen lenen, een hedgefondsje of andere roulette met het geld van de klant gaan spelen. Leuk voor de bank, maar het kan rampzalig zijn voor de rest van de maatschappij.

De betalingen / geldstromen zijn veel belangrijker dan het aan elkaar al dan niet kunnen lenen van geld. Als men geldstromen vergelijkt met de bloedstroom in het menselijk lichaam, dan is kredietverlening meer te vergelijken met de uitwisseling van vetten in het lichaam – ook belangrijk, maar niet zo cruciaal als het stromen van bloed.

Het financiële systeem van nu is in wezen het vet door de bloedvaten laten stromen. Zeer gevaarlijk en het leidt uiteindelijk onvermijdelijk tot een infarct. Dit is wat onze maatschappij makkelijk en snel kan overkomen als er geen echte maatregelen worden genomen. Geld is het bloed van de economie. Geldstromen zijn cruciaal voor de economie. Als het betalingsverkeer stopt, stopt alles. En je hoeft maar op een paar plekken een kleine verstopping te veroorzaken en het zal naar een infarct van het hele systeem en daarmee naar het einde van de moderne beschaving leiden. Hoe zou u zich voelen als iemand zijn hand op uw kloppende hart had, en op een willekeurig moment met zijn hand gaat knijpen? Akelig gevoel.

Dit is exact wat er nu met de economie gebeurt - een echte **wurggreep van banken op de economie**.

Doemscenario? Alstublieft: deels of volledig platleggen van het betalingsverkeer. Economie stopt. Leger inzetten om de economie op gang te krijgen: “de wereld redden”. En daarna een willekeurig regime in de hele wereld installeren.

Te ver gezocht? Misschien. Maar er zijn een heleboel andere “lichtere” scenario's te bedenken die domweg naar de verdere verdeling van macht en geld leiden.

Extreem? Denk er aan dat het gewone mensen zijn die beslissingen nemen en acties ondernemen die vergaande consequenties voor de hele maatschappij kunnen hebben. En niet alle mensen kunnen weerstand bieden als ze iets vriendelijk wordt gevraagd en dit verzoek door wat additioneel saldo op hun bankrekening wordt ondersteund. Het aantal nullen er achter speelt geen enkele rol – die kunnen door een bankmedewerker zo ingetypt worden.

Onmogelijk? Vóór deze crisis dacht iedereen dat zo'n situatie als nu onmogelijk was. Het niet kunnen inschatten van zeer onaangename risico's is de mens eigen.

Dit zijn de gevaren die verbonden zijn aan de monopolies van banken op directe toegang tot geld en op het regelen van geldstromen. Gevaren die zeer voor de hand liggen, maar door iedereen nu als onwaarschijnlijk worden beschouwd.

Kosten van het bankmonopolie

Het is een feit dat het huidige wettelijke stelsel het monopolie van de banken bevordert. Maar dat niet alleen. Het kost onze maatschappij onvoorstelbaar veel geld, veroorzaakt allerlei instabiliteit en crisissen, en remt de economische ontwikkeling.

Het is voor de banken brood als bedrijven achteraf (eigenlijk ook vooraf) hun leveranciers betalen. Hoe later hoe beter. De bedrijven moeten dan naar de bank voor werkkapitaal, voor bankgaranties en nog tientallen andere producten die de 'zekerheid' moeten gaan bieden als het moment van de leverantie niet samenvalt met het moment van de betaling. Gebruikmakend van niet te breed gepubliceerde documenten, b.v. het European Payment Index Report van Intrum Justitia, kan men makkelijk stellen dat het tijdsgat tussen de leverantie en de betaling aanzienlijk is – variërend van gemiddeld 33 dagen in Noord-Europa tot rond 105 dagen in Zuid-Europa. Dat zijn alleen voor Europa honderden miljarden euro per jaar aan onnodige kosten.

Als het monopolie van de banken op het betalingsverkeer verdwijnt en elk bedrijf zijn eigen portemonnee buiten het banksysteem zou mogen houden, krijgen bedrijven de mogelijkheid om elkaar direct, dus werkelijk op het moment van de leverantie, te betalen. Er zullen een heleboel commerciële risico's vervallen, wat de kosten van het ondernemen terugdringt. Er verdwijnen ook gigantische administratieve kosten. De kosten van goederenproductie en services gaan over de hele supply chain met 8 tot 15%, en in sommige sectoren met 40%, naar beneden, wat terug vertaald kan worden naar de consument.

De meeste kredieten die normaal als onvermijdelijk worden gezien zouden niet eens nodig zijn als de betalingen op het moment van de levering worden gedaan. Het tijdsgat en daarmee enorme kosten voor het bedrijfsleven verdwijnen. Wat de banken doen is het kunstmatig inbouwen van onnodige frictie in de supply chain. De bank is dé remmende- en dé risico factor van de Economie geworden.

Meer hierover in het artikel [Playing the fool or lying through the supply chain](#) (Engelstalig).

Urgente maatregelen tegen het bankmonopolie

Maar wat zijn dan die echt nodige maatregelen die onze beschaving tegen deze gevaren en deze kosten moeten beschermen? De meest urgente zijn:

- 1) woekeraar / belegger / kansspeler wetmatig scheiden van payment processor.
- 2) iedereen en iedere juridische entiteit een eigen portemonnee buiten het banksysteem laten houden.
- 3) toestaan van 'peer-to-peer' betalingen, i.e. directe girale betalingen zonder tussenkomst van banken.

Wat specifiek het tweede en het derde punt betreft: nu is iedereen en iedere juridische entiteit wettelijk verplicht een rekening bij een bank te houden en het geld alleen door de bank te laten verplaatsen (weer leuk voor de banken natuurlijk – kassa!). Je mag als bedrijf bijvoorbeeld je portemonnee zelf niet houden. En je mag niet zelf betalen, je bent voor de betalingen afhankelijk van je bank die géén interesse heeft in het snel overmaken van je betalingen, maar jouw geld zo lang mogelijk wil houden om leuke dingen mee te doen of beleggingscasino mee te spelen en daarmee makkelijk aan een crisis of door andere gebeurtenissen kan bezwijken. En dit terwijl met de moderne technologie iedereen zelf zijn digitale portemonnee kan beheren en zijn betalingen van A naar B kan krijgen, zonder een wettelijk opgelegde monopolistische tussenpersoon.

Vaak vraagt men meteen naar de “echtheid” van het digitale geld. Hoe kan je dan controle houden? Dit is in wezen de simpelste technische taak. Er kan digitaal gewaarmerkt geld uitgegeven worden, dat soort geld bestaat al. Niet moeilijk te maken, en praktisch niet te vervalsen, want dat is zo duur en kost zoveel rekenkracht dat het geen zin meer heeft om daaraan te beginnen.

Alle digitale informatie, en daarmee ook digitaal (giraal) geld, hoeft niet alleen op de rekeningen op de mainframes van banken worden bewaard, al willen ze dat iedereen doen geloven. Het kan op alles bewaard worden: op uw computer, op de server van uw provider, op uw mobieltje, op uw chipkaart, USB-stick, of wat dan ook: alles kan de rol van een veilige e-portemonnee spelen. Als u de toegang tot de drager hebt - fysiek of over het netwerk - en uw expliciete toestemming geeft dan kan de transactie, lees verplaatsing van geld, plaats vinden. De technologie die dat kan faciliteren is er zeker wel, maar er is geen wil van de banken om hun monopolie af te staan.

Er bestaan nu al en er komen ongetwijfeld meerdere partijen die het bewaren en verplaatsen van geld veel beter snappen, veel beter kunnen beveiligen, veel efficiënter dan de banken het betalingsverkeer kunnen doen en veel minder risico's lopen.

Dit zijn echter puur technische details voor de implementatie en doen er niet echt toe in deze discussie.

Wat er wel toedoet is de urgentie van de hervormingen. Het banksysteem kan men niet telkens om de paar dagen gaan omgooien. De recent door de regeringen van G20 besproken maatregelen gaan het nieuwe (of in wezen het oude geroeste) banksysteem voor de volgende decennia fixen. Maar als het nu alleen bij de toezichtmaatregelen blijft en het systeem in de huidige vorm overeind wordt gehouden, en als we de kans nu niet grijpen om het banksysteem echt te gaan omvormen, dan zijn de gevolgen van een nieuwe crisis niet te overzien.

Die volgende crisis zou ook de laatste kunnen zijn voor onze beschaving: infarct, einde oefening.

Volgende stap – het monopolie op geld scheppen op de schop

Minder urgent, maar daardoor niet minder belangrijk is het afschaffen van het monopolie van banken op het scheppen van geld.

Bijna al het geld dat de bank uitleent bezit ze niet, ze schept het op aanvraag. Ook al kan ze daarmee niet eindeloos doorgaan, de grenzen worden door de banken zelf, samen met hun 'onafhankelijke' toezichthouder, bepaald. De ratio eigen geld / geschapen geld werd door dit duo in de loop van de afgelopen honderd jaar telkens naar beneden aangepast en bevindt zich op dit moment rond plus-minus 7/100. Het einde is niet in zicht omdat dit proces a) door de gesloten club geleid wordt, en b) zich niet van buitenaf laat controleren.

Tijdens het Rondetafelgesprek met ceo's van banken werden de parlementariërs door de bankiers onderwezen: “We zijn keurige bankiers en het enige wat we doen is spaarcentjes van de werkende man collecteren en ze tegen ietsje hogere rente uitzetten, da's alles. Het is toch geen misdaad?” Dit leugentje werd door de politici zonder commentaar geslikt – niemand repte wat terug.

Banken verdienen het meeste geld niet aan uitstaande kredieten, maar wel in mindere mate aan samenhangende verplichte diensten, en in veel meerdere mate aan de geldschepping en inflatie. Vooral inflatie, dat heet ook Confiscatie door middel van Inflatie, waar alleen zij grip op hebben.

Nu blijkt bovendien dat scheppen van crisis ook een goed business model met eigen bestaansrecht kan zijn.

Zolang het monopolie op het scheppen van rentedragend geld bestaat, bestaat natuurlijk het rentedragende geld zelf, daarmee ook inflatie, onnodige belasting op inkomens en op het milieu, crisissen, supervolatiele beurs, en angst van bedrijven uit de reële economie om in duurzame ontwikkelingen te investeren.

Er bestaan verschillende theorieën over, en zelfs praktische implementaties van, complementair geld, i.e. geld dat door private partijen wordt geschapen. Vele werden in het verleden door de banken in de kiem gesmoord, overblijvende lijden een marginaal bestaan – een situatie die door de banken niet als gevaarlijk wordt beschouwd. Ze komen alleen in actie als hun eigen bestaansrecht dreigt te worden aangetast.

Deze status quo moet worden doorbroken door het compleet afschaffen van het monopolie van banken op het scheppen van geld en als belangrijkste punt vooral het Rentedragende Geld. Niet alleen banken, maar iedereen moet willekeurige betalingsmiddelen kunnen creëren, ermee betalen, uitlenen, wisselen, etc. Iedereen betekent letterlijk iederéén: een organisatie, een land, een bedrijf, individu, vereniging van individuen, u, ik, kinderen op het schoolplein en zelfs de Amerikaanse president.

Het klinkt veel te paradoxaal, maar alleen deze stap gaat vanzelf tot één mondiaal en stabiel ruilmiddel leiden dat vrij van rente en inflatie zal zijn, zonder een enkele kans om door banken, speculanten en machthebbers in hun eigen voordeel beïnvloed te worden.

Het is een zeer radicale hervorming en die dient als zodanig (grond)wettelijk gegarandeerd te worden.

Als dessert: “Bittere monopolie met grove kruimels”

Voor belangstellenden is hier een recept voor “Bittere monopolie met grove kruimels”.

Om te beginnen: zorg er voor dat niemand van de buitenwereld in je keuken kan kijken. Alleen in dit geval kun je iedereen overtuigen dat je “bittere monopolie” wel zoet is, en kun je lekkere kruimels voor jezelf blijven bewaren.

	- controleer geldstromen door monopolie op rekeningen en betalingen;
stol	en vertraag geldstromen;
slijt	werkkapitaal, garanties en andere producten die met deze vertraging gepaard gaan;
schuif	alle risico's van jezelf naar bedrijven, consument, overheid of wie dan ook;
stuur	richting crisissen om verdere concentratie van rijkdom te waarborgen;
schep	zo veel mogelijk ongedekt geld;
pers	de reële rijkdom uit de reële economie naar jezelf – “Confiscatie door Inflatie”.

Het resultaat dat je hiermee bereikt zal zijn:

- uit de pan rijzende onnodige kosten en daarmee - niet in de statistieken voorkomende - flinke “cost push inflation”;
- terughoudendheid bij bedrijven m.b.t. investeringen in duurzame ontwikkeling;
- overbelast milieu;

mogelijkheid om de beurzen en de economieën naar je hand te zetten;
bedrijven en consumenten die met de gebakken peren blijven zitten.

Wees vooral hondsbrutaal en zelfverzekerd, schoon hoeft je werk en je aanrecht niet te zijn – Jan Modaal moet toch alle rotzooi gaan opruimen.

En bewaar dit recept goed voor jezelf, i.e. garandeer dat niet een te breed publiek erachter komt hoe het werkt. Gebruik hiervoor alle middelen die in je keuken aanwezig zijn: gesponsorde topeconomen en de officiële wetenschap die ze praktiseren en doceren, financiële pers en analisten, erkende onderwijsprogramma's, televisie die van je geld afhankelijk is, de politici die hier niks van snappen, en ook de politici die het wel snappen maar doen alsof dit monopolie een groot goed is.

Schroom ook niet om alle ruige middelen die hiervoor nodig zijn te gebruiken.

Meer uitleg in Banking & Finance:

1) Over het concept van Instant Payment Flow (2006): <http://www.bankingfinance.be/16096/default.aspx#18>

2) Kort over de hierboven beschreven problemen (2007): <http://www.bankingfinance.be/39038/default.aspx#66>

De diepere analyse in het niet gepubliceerde artikel [Playing the fool or lying through the supply chain.](#)